

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Septimvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

CANTVS SEPTIMVS.

CANCION VII.

SENSVS:

Todos quantos vagan
De ti me van mil gracias refiriendo
Todos mas me llagan
Y dexame muriendo
Vn no se que, que quedan balbuciendo.

Et omnes quot quot vacant
Mille de te gratias referunt
Et omnes me magis plagant,
Et me pene exanimem relinquit
Nescio quid, quod balbutiunt, nec dicunt.

DECLARATIO.

IN antecedenti cantu ostendit anima, se amore sponsi sui sauciam, & infirmam esse, ratione notitiæ illius, quam ab irrationabilibus creaturis accepit. In præfenti vero eodem amore se plagatam ostendit, ratione sublimioris cuiusdam notitiæ dilecti sui, quam accipit medijs rationalibus creaturis, quæ cæteris nobiliores sunt; Angelis, videlicet, & hominibus. Neque id solum; sed etiam ait, se præ amore deficere, ratione admirabilis cuiusdam immensitatis, quæ medijs hæc creaturis patescere incipit, nec omnino detegitur, quod hic (*Nescio quid*) appellat, eo quod ineffabile sit, cæterum huiusmodi est, ut animam præ magnitudine amoris faciat interire. Hinc inferre licet, quod in hoc commercio amoris, triplex languendi modus propter dilectum reperitur, iuxta triplicem notitiam, quæ de illo haberi potest. Primus vocatur, vulnus, quod remissius est, citiusque præterit, non secus ac vulneris ictus, quia oritur ex cognitione creaturarum, quæ sunt infima Dei opera. Huius etiam vulneris, quod & languorem vocamus, meminit Sponsa in Canticis dicens: *Adiuva vos Filia Hierusalem si inueneris dilectum meum, ut nuntietu ei, quia amore langueo.* Filiarum Hierusalem appellatione creaturas subindicans. Secundus languendi modus vocatur (*PLAGA*) quæ magis residet in anima, quam vulnus, ideoque diuturnior est; est enim instar vulneris in plagam conuersi quo, anima reuera se sentit amore plagatam. Porro plaga hæc fit in anima, mediante notitia operum incarnationis Verbi, & mysteriorum fidei, quæ cum sint maxima Dei opera, quæque vberiore in se ipsis includant amorem, quam opera rerum creaturarum: propterea maiorem etiam amoris effectum in anima efficiunt; adeo ut si primus amor est ad instar vulneris, hic secundus sit instar plagæ iam factæ, & permanentis: de qua sponsus in Canticis loquens ait. *Vulnerasti cor meum sicut soror mea sponsa, vulnerasti cor meum, in vno oculorum tuorum, & in vno crine collis tui.* Oculus namque hoc loco, fidem incarnationis sponsi designat, capillus vero eiusdem incarnationis denotat amorem. Tertius denique modus languendi præ amore, est ad instar mortis, quod est, quasi habere vulnus fistulosum, tota anima reddita fistulosa, quæ moriendo vivit, donec amore confossa, amoris vita donetur, transformata in amorem. Hæc autem amoris internecio, fit in anima medio quodam sublimissimæ notitiæ

*Triplicis
modus lan-
guendi pro-
pter amo-
re dilecti.*

*Vulnus a-
moris fit ex
cognitione
creatura-
rum.*

Can. 5. 8.

*Plagatur
anima per
notitiam
mysterij
incarna-
tionis.*

Canti. 4. 9.

1215
1440

va
ica

VI

Mors amo-
ri fit con-
tactu noti-
tia subli-
missima i-
psius Dei-
tatis.
Amor im-
patiens.
Gen. 30. 1.
Job 6. 9.

notitiæ Deitatis contractu, quod est illud (*Nescio quid*) quod in hoc cantu creatu-
ras balbutire ait: qui tactus nec assiduus, nec diuturnus est (secus enim a-
nima corporis vinculis dissolueretur) sed cito transit. Vnde præ magnitudine
amoris moritur: & amplius moritur, dum videt se nondum mori, morte amo-
ris. Hic appellatur amor impatiens, de quo agitur in libro Genesis, ubi scriptu-
ra testatur, tam intensum fuisse Rachelis desiderium liberos concipiendi, ut
dixerit Iacobo sponso suo. *Da mihi liberos, alioquin moriar.* Et Propheta Job aie-
bat: *Quis mihi det, ut qui cepit, ipse me conterat:* hoc duplex, pœnæ amoris,
genus, plagæ nimirum, & mortis, ait in præsentem cantu inferri sibi à creaturis
rationalibus. Plagam in eo quod ait: *Mille dona gratiarum sibi referri de di-*
lecto suo in mysterijs fidei, Deique sapientia, qua imbuitur ab illis: Mortis
verò, in eo quod dicit, remanere balbutientes, quod est, sensus, & noti-
tia diuinitatis, quæ interdum in his qua de Deo alios recensentes audit, reuelatur,
ait igitur in hunc modum.

Et omnes quotquot vacāt.

CREATURAS rationales, prout diximus,
vacantium nomine hic intelligit, qui
sunt Angeli, & homines. Nam isti
tantum inter cætera creata Deo vacant,
intendentes in eum; id enim significat
verbum *vacant*. Itaque tantundem est,
ac si dicatur, omnes quotquot Deo va-
cant, quod alij in cælo illum contem-
plando, eoque fruendo, ut Angeli, alij
in terris eum amando, ac desiderando,
præstant, ut homines. Et quia per istas
creaturas rationales expressus Deum ani-
ma cognoscit, siue per considerationem
excellentiæ illarum supra omnes alias res
creatas, siue etiam propter illa, quæ nos
docent de Deo, illi quidem, nempe An-
geli, interius arcanis instinctibus: isti ve-
ro, id est, homines, exterius sacrarum scri-
pturarum veritatibus; ideo ait,

*Mille de te gratias refe-
runt.*

Hoc est: referunt res admirabiles de
gata, & misericordia tua, ostensa in opere
incarnationis, & fidei veritatibus, quæ

mihi de te referunt, & amplius referre
pergunt, siquidem, quo plura dicere vo-
luerint, eo plures de te gratias & excellen-
tias poterunt manifestare.

Et omnes me magis plagāt.

Quæcumque enim Angeli inspirant,
& homines me docent, ad te amandum
me magis alliciunt; atque adeo omnes me
magis plagant amore.

*Et me penè exanimem re-
linquit,*

*Nescio quid, quod balbuti-
unt, nec dicunt.*

Quasi diceret: verum præter hoc, quod
creaturæ istæ me plagant, mille gratias tu-
as referendo, illud *Nescio quid*: quod adhuc
dicendum restare censetur, & quædã res,
quæ adhuc in lucem proferenda cognos-
citur, & sublime quoddam Dei vestigium,
quod animæ detegitur, quodque adhuc
remanet inuestigandũ, & sublime quod-
dam Dei intelligere, omnino inestabile,
quod propterea *nescio quid* appellat, adeo
sublime est; quod si id quod capio, & in-
telligo me plagat & fauciat amore, hoc
quod

quod plane percipere nequeo, & magni aestimo, me penitus necat. Accidit hoc nonnunquam animabus iam prouectis: quibus, hoc Deus beneficium praestat, ut in his quae audiunt, vident, aut intelligunt (& interdum etiam abque his omnibus) sublimem quandam largiatur notitiam, in qua Dei celsitudo, & magnitudo, animae intelligenda, & sentienda exhibetur; in quo sensu, tam altè de diuina Mai. sentit, ut non obscure cognoscat totum adhuc intelligendum restare. Porro illud sentire, & intelligere, tam immensam esse diuinitatem, ut perfectò cognosci non possit, altissima quaedam cognitio est. Unde inter praecipua Dei magnalia, & beneficia, quae Deus in hac vita confert animae per modum transeuntis, illud recensendum est, quod euidenter cognoscat, & tam altè de Deo sentiat, ut luce clarius intelligat, non posse eum omnino cognosci, neque sentiri. Accidit enim in eum ferè modum, quo beati Deum vident in caelo, ubi qui amplius eum cognoscunt, clarius, distinctiusque intelligunt infinitum, quod de illo remanet intelligendum, quam illi, qui minus perfecte vident, quibus non ita distincte apparet, quod eis superest videndum, quam illis, qui perfectius eum vident. Haec quae dicta sunt, neminem plene perceptu-

rum existimo, qui non fuerit expertus; caeterum anima, quae hoc experitur, cognoscens sibi adhuc superesse intelligendum illud, cuius altissimum habet sensum, nescio quid appellat: nam quemadmodum non intelligitur, ita neque verbis potest exprimi: tamen (vbi dixi) sentiri potest ac percipi. Idcirco enim ait: *Balbutiunt*, quia perfecte explicare nesciunt, hoc enim significat balbutire, quod est infantium idioma, id est, haesitare, & titubare in verbis, & explicare nescire, quod dicendum est. Circa alias res creatas contingunt etiam animae illustrationes aliquae, praefato modo (quamuis non semper ita sublimes) quotiescunque Deus dignatur ipsi aperire notitiam, & sensum spirituales in eis, quae indiesse videntur de Deo magnalia, quae plenè non explicant: non secus ac si vellent aliquid exprimere, quod tamen adhuc superest intelligendum: ac proinde est

Nescio quid, quod balbutiunt, nec dicunt.

Quapropter anima suam prosequitur querimoniam, vitamque animae suae alloquitur in sequenti Cantu, dicens:

CANTVS OCTAVVS.

CANCION VIII.

SENSVS.

*Mas como perseveras
O vida no viuendo donde viues
Y haziendo por que mueras
Las flechas que recibes
De lo que del amado ent concibes.*

*Sed quomodo perseveras
O vita, dum non viuis vbi viuis
Cum tibi necem inferant
Iacula qua recipis
Eorum, qua de dilecto in te concipis.*

Zz

DE-

1215
1111
va
ica
VI